

İhraç edilecek ürünlerle ilgili yurt dışında mukim firmadan alınan, aracılık komisyonu, pazar ve müşteri araştırması, ve pazarlama hizmetlerinin vergilendirilmesi.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[30-2013/350]-51641
Tarih	29.04.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[30-2013/350]-51641

29/04/2015

Konu : İhraç edilecek ürünlerle ilgili yurt dışında mukim firmadan alınan, aracılık komisyonu, pazar ve müşteri araştırması, ve pazarlama hizmetlerinin vergilendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, yurt dışına tekstil ürünleri ihraç ettiğinizi, Almanya mukimi gerçek ve tüzel kişilerden ihraç ettiğiniz ürünlerle ilgili yurt dışında pazar ve müşteri araştırması, aracılık komisyonu, pazarlama ve reklam hizmet bedeli gibi hizmetlerden faydalanılacağı belirtilerek, konunun Katma Değer Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu yönünden nasıl değerlendirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Kanunun 1 inci maddesinde sayılan kurumlardan, kanuni ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanların, dar mükellefiyet esasında sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançlar üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış, üçüncü fıkrasında dar mükellefiyette kurum kazancını oluşturan kazanç ve iratlar bentler halinde sayılmıştır.

Aynı Kanunun 30 uncu maddesinde, dar mükellefiyete tabi kurumların maddede sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı belirtilmiş olup, 12.01.2009 tarihli ve 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile serbest meslek kazançlarından yapılacak tevkifat oranı petrol arama faaliyeti dolayısıyla sağlanacak serbest meslek kazançlarından %5, diğer serbest meslek kazançlarından %20 olarak belirlenmiştir.

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Yönünden:

Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması, 01.01.2011 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 01.08.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anılan Anlaşmanın "*Ticari Kazançları*" düzenleyen 7 nci maddesinin birinci fıkrasında;

"1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları bu diğer Devlette, yalnızca bu işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.."

Aynı anlaşmanın "*Serbest Meslek Faaliyetleri*" başlıklı 14 üncü maddesinde ise;

"1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, bu hizmet veya faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer;

a) bu kişi, bu diğer Devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip ise; veya

b) bu kişi, bu diğer Devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha uzun bir süre kalırsa,

söz konusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda, olayına göre, ya yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette bulunulan süre içinde icra edilen hizmet veya faaliyetlerden elde edilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Serbest meslek faaliyetleri terimi, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerinin yanı sıra, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, artistik, eğitici veya öğretici faaliyetleri kapsamına alır." hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre;

- Söz konusu anlaşmanın Serbest Meslek Faaliyetlerine ilişkin 14 üncü maddesinde yalnızca gerçek kişilerin faaliyetlerine ilişkin düzenlemelere yer verildiğinden, Almanya mukimi firmaların Türkiye'ye gelmeksizin gerçekleştirdikleri reklam, satışlara aracılık, mümessillik ve pazarlama gibi faaliyetler karşılığında elde ettikleri ticari kazançların yanı sıra, pazar ve müşteri araştırması gibi serbest meslek faaliyeti kapsamında elde ettikleri kazançların da anlaşmanın Ticari Kazançlara ilişkin 7 nci maddesi çerçevesinde yalnızca Almanya'da;

- Almanya mukimi gerçek kişilerin Türkiye'ye gelmeksizin Almanya'da icra ettikleri aynı kapsamdaki faaliyetler serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirildiğinden, söz konusu faaliyetler karşılığında elde ettikleri kazançların anlaşmanın Serbest Meslek Faaliyetlerine ilişkin 14 üncü maddesi çerçevesinde yalnızca Almanya'da vergilendirilmesi gerekmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden:

Katma Değer Vergisi Kanununun;

1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

4 üncü maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, birşeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği,

6/b maddesinde, hizmetin Türkiye'de yapılmasının veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasının işlemlerin Türkiye'de yapıldığını ifade ettiği,

9/1 maddesinde ise, mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığının, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği,

hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, mülga 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (2.1.) bölümü ile Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (I/C-2.1.2.1) bölümüne göre; ikametgahı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayanların Türkiye’de yaptığı hizmetler ile bunların yurt dışında yaptığı ancak Türkiye’de faydalanılan hizmet ifalarında, KDV’nin tamamı, hizmetten faydalanan yurt içindeki muhatap tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenecektir

Ancak, hizmetin vergiden müstesna olması ve hizmetin yurt dışında yapılıp hizmetten yurt dışında faydalanılması halinde, mükellef veya sorumlu sıfatıyla KDV beyan edilmeyecektir.

Buna göre, şirketinizin yurt dışına yapacağı ihracat işlemlerine yönelik olarak yurt dışında verilen ve yurt dışında yararlanılan aracılık hizmeti KDV’nin konusuna girmediğinden, söz konusu aracılık hizmeti karşılığında yurt dışında mukim firmalara yapılan ödemeler üzerinden sorumlu sıfatıyla KDV tevkif edilip, 2 No.lu KDV Beyannamesiyle beyan edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026